

որին հետ յարաբերութիւն ունի Վիլնիսից կայսեր յանձնարձ Բիսմարկին ի Փրկիչիսունէ բրած այցերութիւնը. թէպէտ ոսու ալ պաշտօնական հնագիրը բնականավէս ուրիշ մելքոնթիւններ կը զանէ, թէ զերմանական տէրութեան կազմութեան տարեղարձն (18 Յունուար) առթիւ կատարուելիք միծ հնանդամութեանց անձամին հրամբել ուղեց կասուրը գիտումարկ: Բիսմարկեան թերթն արդէն քանի մ'օր յառաջ լոր մի հրատարակած էր, թէ իշխանն ի Բերլին պիտի երթայ նետք իւր առողջութիւնը ներէ: Այս “եթէ, նշատ բան կրնայ գուշակել տալ:

Գաղղրիս: Քաղաքականութեան մէջ կրնանց գֆաղղիան “անհնանգատից երկիր”, անուաննէ, զանէ զի երբեք հանգիստ չի զաներ: Վերջին օրեր զաներցին դէմ հրատարակուած “գաղտննեաց յայտնութիւններ”, անուամբ՝ պապոնալիքով անշոշ քաղաքական նպատակի մը հնանդի կը ջանացին. Եւ զայս գուշակելը շատ դիպին է: Արտոն հրեայն “պանամայի”, կաշառակեր “հրէշը, — այսպէս կ’անուանն զինքն այն ամէն պաշտօնեայներն ու երեսփոխաններն՝ որ “երկիրոց, ունին իրենց անցեալին՝ պատճառ տուաւ պանամայի ինդրին վերսաին արծարծելուն: Նախկին՝ զաղունի ուստիկանապետ Դիւպա քռութեցաւ, իրը մեղսակից եւն եւն: Նորանոր պացոյցեր գաղղրական տէրութեան գեղեցիկ վարչութեան...”:

Առարիա: Հովնագրիայի հետ համաձայնութիւնը նորոգուի տէրութեան ծախտ նկատմանը. բայց այս անգամ շնորհին Դք. Լուէգէրի (ինչո՞ւ ագային թերթերու մէջ այն հոլլանդական անոնը լիւալը, լիւաէր կը թարգմանուի) եւ հակարէականաց, պիտի շունենայ շունգարիա իւր “գեղեցիկ պատառը”, երեսփոխանաց ժողովոյն մէջ այնպիսի յայտնութիւններ կ’ըլլան, որ շատ շանցած պիտի թօթափուի իսպան հրէական լուծը աւստրիական զգերէն: Թաջողութիւն մը զար պարական է Աւստրիա իւր քաջարի Դք. Լուէգէրին:

Ինայլիս եւ Սպասմա: Օրական մեծ խնդիրն է երկու տէրութեանց ալ՝ ի Մասաւու եւ ի Կուքա պարտութիւնները: Խոտական 20 միլիոն նոր վարկով մը կը

յուսաց այն հեռաւոր երկիրներու մէջ գուղին դաւաճանութեանց առջևն առնուլ: Եւ այս դաւաճանութեանց նիւթ կը մասուկարարեն թշնամիաց ծեղոր զանուած գաղղիական հրացաններր...:

Կը փակենք 1895ի քաղաքական տէրութեանց շարքն, որ շատ ծաղկացից չէ, եւ քաղաքական տարեկորդ մէջ շատ տիտր արծագանց մը պիտի զանէ, վասն զի բաւական է 95 թուականը ցաց տաւու թէ եւրոպա ի մասնաւորի՝ ծշմնարիտ քաղաքականութեան պտուղները վայելելն շատ հեռու է. Վասն զի ծշմնարիտ քաղաքականութիւնն նն է միայն, ուր առանց ազգի եւ ցեղի խորութեան ամէնքն կը վայելն բարօրութեան, հանգուութեան, յառաջադիմութեան պտուղները, որ են կենաց, պատույ, ընչեց եւ — իղդի պայանութիւն: Բայց “անցուկը մոհոցուկ”, է կ’ըստ ուսմիկը: Այս վճռով քոյ մը կը նմտենի անցնափի վրայ, լուսարլ իւ 1896 թուականը պիտի շշենցընէ մոզի ընաւ իւր նախորդը, եւ պիտի նորոգէ ինչ որ նացած էր, հաս տատէ ինչ որ իսիւսած էղ, գտնել պիտի տայ՝ ինչ որ կորուած էր:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՒՍՈՒՄՆԵԱԾԵՎ

Լեզուուսուսնեաւ — Արդի լնգուագուութիւնը. Հ: Կոնսուդուննեւ — նարապետ Աթէնկ Ախթէրսանակ Ցուանէսնեան. 4: Գործինուածու — գրնական մը հնչաւս պէտք է գոյն կարուա. 8: Պասունուկը — Նրեւորդոց ննդիրը. 12: Թշմագուութիւնը — չաէվի ուստիցապետի հնա տեսակութիւնը. 12: Ազգագրուսնեւ — Միքամի ու ծուրծովի հայ գաղթականութիւնը. 20: ՄԱՍՈՒՄԱԳՐԱՆՆԵՐ — Ցուական գաղթական գաղթական գաղթականին է Կառին. 24: ԱՇԽՈՒՐԱԳՐԱՆՆԵՐ — Պատուական տնկելութիւնն սաման վայ. 27:

ԱՅԼԵՒՅԵԼ. 4 — Գործէրոյ գիւտը. 29: ՄԱՆՈՒԱԾՈՒՐ. 4 — Գիւտացափ դէմ հասարակ եփելու ալ. 30. — Աղանդին իւր գունին վարժեցնուլ. 31: ԺԱՏՅԱԿԱՆ — Պատուական տնկելութիւնն սաման վայ. 31:

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՍՈՒՄՆԵԱԾԵՎ 31:

ԳՐԱՏԱՐԱԿՈՒՅԹ ԶՆ ՊԱՍԱԽՈԱՆԱՑՈՒՅԹ ԽՄՐԱԳՈՐ

Հ. ԱՎԱՍԵԼ Վ. ՊԱՐՈՆ 2

ԳՐԵԿԱՆ. ՄԱՐՏԻՐԵՐՆ ՎԱԿԱՐԸ